

Handlingsplan for Songdalen kommune 2015-2018

Strategisk næringsplan for Kristiansandsregionen

Vedtatt av kommunestyret: 25.03.2015

A decorative graphic consisting of several thin white lines that originate from a single point on the left side of the page and fan out towards the right, creating a sense of movement and depth.

Bakgrunn

Etter en omfattende prosess i 2014 vedtok alle kommunene i Knutepunkt Sørlandet Strategisk næringsplan for Kristiansandsregionen. Planen er en felles overordnet strategisk næringsplan for alle kommunene i regionen. Kommunestyret i Songdalen ga sin tilslutning til planen 19.11.14.

Formålet med strategisk næringsplan er å skape et felles grunnlag for samarbeid om felles langsiktige satsinger og strategier for å utvikle Kristiansandsregionen med visjonen:

Kristiansandsregionen er Norges beste region å bo og arbeide i
Næringsutvikling i Kristiansandsregionen bidrar til vekst og verdiskaping i hele landsdelen.

Næringsplanens overordnede mål er:

**Kristiansandsregionen skal ha høy vekst
sammenlignet med øvrige storbyregioner**

Det er definert seks strategiske satsingsområder i næringsplanen basert på byregionens utfordringer. Satsingsområdene skal være retningsgivende for kommunenes næringsarbeid framover og bidra til å nå det overordnede vekstmålet og følge visjonen:

1. **Kompetanse**
2. **Innovasjon**
3. **Attraktiv storbyregion**
4. **Internasjonal konkurranseevne**
5. **Transport og infrastruktur**
6. **Næringsarealer**

Oppfølging av strategisk næringsplan

Oppfølging av strategisk næringsplan skal skje gjennom vedtak av handlingsplaner, en plan for hver av de samarbeidende kommunene. Kommunenes handlingsplaner viser både prioriterte felles tiltak for flere eller alle samarbeidskommuner i tillegg til egne kommunespesifikke tiltak. Tiltakene er prioritert med utgangspunkt i utfordringsbildet og hvilke satsinger som er mest relevant for den enkelte kommunene å bidra med for å nå visjon og målene i felles strategisk næringsplan.

Tiltakene er også utarbeidet i samarbeid med Næringsforeningen i Kristiansandsregionen (NiKr) sin nye medarbeider, Bjørn Erland. Handlingsplanene er forutsatt å innarbeides i kommunens årlige handlingsprogrammer der økonomiske konsekvenser av handlingsplanen vil bli vurdert som del av kommunenes samlede handlingsprogram og budsjettbehandling.

Handlingsplanene er strukturert etter de samme satsingsområdene som i strategisk næringsplan og beskriver aktuelle tiltak, felles eller kommunespesifikke, under hvert satsingsområde / aktuell strategi. Handlingsplanen er kortfattet da analyser, behov, mål og utfordringsbildet går fram av vedtatt felles strategisk næringsplan. Anbefalingen har også utgangspunkt i utført metaanalyse.

Tiltakene beskrives kort og viser ansvar, partnere og framdrift. En del av tiltakene har referanser eller skjer i regi av andre prosesser. Dette er vist spesifikt. Satsingsområdene transport og infrastruktur og næringsarealer følges opp gjennom andre planer og tiltak. Når det gjelder prioritering av tiltakene er det for 2015 kun tatt med tiltak og prosjekter som allerede er godkjent i kommunens handlingsprogram/økonomiplaner for 2015.

Utvikling av handlingsplanen for Songdalen kommune

Rådmannen med en arbeidsgruppe bestående av kulturkonsulent Trine Kallevig, skolefaglig rådgiver Jan Kittelsen, assisterende rådmann Kjell Sverre Langenes og kommuneplanlegger Thor Skjevra har hatt ansvar for utarbeidelsen av handlingsplanen for Songdalen. Referansegruppe har i hovedsak vært NiKr sine representanter.

Songdalen kommune har gjennom flere år gitt næringsarbeidet i kommunen høy prioritet. Dette gjelder i første omgang måten kommunen har prioritert saksbehandling i forhold til næringsdrivende og bedrifter. De er i mange sammenhenger avhengig av rask tilbakemelding, og det prøver kommunen å ta hensyn til etter beste evne. Dette arbeidet skal fortsette.

Handlingsplanens tiltak presenteres nedenfor. Når det gjelder satsingsområde 4. Internasjonalisering, har ikke Songdalen prioritert egen satsing her. Kristiansand kommune har egen kompetanse på internasjonalt arbeid, og for Songdalen som en liten kommune vil det være naturlig å trekke veksler på naboen i denne sammenhengen.

Samarbeid for Norges beste region å bo og arbeide i

Strategisk næringsplan for Kristiansandsregionen legger opp til bredt samarbeid mellom kommunale virksomheter og selskaper, universitetet, næringslivets organisasjoner, regionale utviklingsaktører, virkemiddelapparatet og regionens næringsliv. Gjennom samarbeid og arbeidsdeling mellom disse kan Kristiansandsregionen leve opp til visjonen om å være Norges beste region å bo og arbeide i.

For følgende tiltak vil aktører utenfor kommunene ta er pådriveransvar med kommunen som samarbeidspartner:

- 1.4 Regionalt samarbeid med UiA (Universitetet i Agder)
- 2.2 Bygge gründerkultur og utnytte virkemiddelapparatet bedre (Norges forskningsråd Agder, Innovasjon Norge Agder, Næringsforeningen i Kristiansandsregionen)
- 3.2 Regionalt reiselivssamarbeid (Visit Sørlandet)
- 4.1 Ta i bruk Sørlandets Europakontor for hele Kristiansandsregionen (Sørlandets Europakontor)

Arbeidet med næringsplanen og handlingsplanene har vist at det er et godt samarbeidsklima både mellom kommunene i Kristiansandsregionen og med regionens samfunns- og næringsaktører. Gjennom involveringsarbeidet har alle tatt sterkt eierskap til strategisk næringsplan og vil bidra til implementering av strategien.

1. Kompetanse: Kristiansandsregionen skal være en vekstkraftig kompetanseregion.

Utvikle gode barnehager, skoler og fagopplæring

Tilrettelegge for universitetet og andre kunnskapsinstitusjoner

Utvikle regionens kompetanse

Tiltrekke og beholde kompetanse

Tiltak	Ansvar	Samarbeidspartner	Gjennomføring	Referanse
<p>1.1 Kompetanseregion Kristiansand: tjenesteutvikling</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utarbeide en helhetlig og langsiktig strategi for å rekruttere, integrere og beholde kompetent arbeidskraft i Kristiansandsregionen i samarbeid med næringsliv, academia og andre partnere. - Systematisk koordinering av private og offentlige tjenester og infrastruktur for kompetent arbeidskraft som flytter til regionen. - Utvikle konsept for profesjonelt velkomstapparat for arbeidsinnvandrere. 	Kristiansand kommune /by- og samfunnsenheten	<p>Knutepunktet og Knutepunktets næringsnettverk, UiA, NOV, Agder Energi, SSHF, Næringsforeningen i Kristiansandsregionen, NHO Agder, Cultiva, Sørlandets Kompetansefond, Vest Agder Fylkeskommune, Hodejeger Åstveit, Trainee Sør, NAV, m.fl.</p> <p>Servicetorg, skatteetaten, politi</p>	2015 – 2016	Strategisk næringsplan for Kristiansandsregionen, Universitetsbymelding handlingsplan 2012-2015, Kommuneplaner, Regionplan Agder 2020
<p>1.2 Inkluderende og næringsnær læring</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koordinering av prosjektene på inkluderende læringsmiljø i regionens kommuner (IL og FLiK). 	Knutepunkt Sørlandet, Knutepunktets oppvekstnettverk	NODE, EYDE, Digin, UiA, Knutepunktets næringsnettverket	2014 – 2016	Prosjektplaner for Inkluderende Læringsmiljø (IL) og Forskningsbasert læringsmiljøutvikling i Kristiansand (FLiK), Handlingsprogram Kristiansand 2015-2018
<ul style="list-style-type: none"> - STYRKE som verktøykasse for samhandling mellom næringsliv og utdanning 	Prosjektleder STYRKE	Knutepunkt Sørlandet, Knutepunktets oppvekstnettverk, NODE, EYDE, NEW, UiA, ungt entreprenørskap, vitensenteret	2014 – 2018	Prosjektbeskrivelse STYRKE (næringsnær barnehage og skole), styrevedtak Knutepunktet 14.12.10.

Tiltak	Ansvar	Samarbeidspartner	Gjennomføring	Referanse
<p>1.3 Forbygge barn og unges frafall fra utdanning og arbeidsliv</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utveksle erfaringer mellom kommunene på tvers av sektorene, gjensidig læring. - Kartlegge eksisterende tiltak i kommunene og vurdere samarbeidsmuligheter. 	<p>Knutepunktets folkehelsenettverk</p>	<p>Knutepunkt Sørlandet, Knutepunktets oppvekstnettverk, Knutepunktets næringsnettverk, NAV</p>	<p>2015 – 2018</p>	<p>Kommunenes handlingsprogrammer</p>
<p>1.4 Regionalt samarbeid med UiA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Profilere studietilbudet til UiA i alle kommuner. - Utvide tiltak i Universitetsbyen Kristiansand handlingsplan til andre kommuner (kompetansetorget, praksisplasser, studentoppgaver). 	<p>UiA Kristiansand kommune /by- og samfunnsenheten</p>	<p>Knutepunkt Sørlandet UiA, Knutepunkt Sørlandet</p>	<p>2015</p>	<p>Metaanalyse av økonomisk samspill mellom by og omland i Kristiansandsregionen; Oxford Research</p>

Tiltak	Ansvar	Samarbeidspartner	Gjennomføring	Referanse
1.5 Kvalitetsutvikling i skoler og barnehager særlig fokus på grunnleggende ferdigheter i norsk, matematikk og engelsk	Skolene og barnehagene	PPT Pedagogisk senter Knutepunkt Sørlandet UiA	Kontinuerlig arbeid	Kommunens handlingsprogram. Knutepunktprosjektet <i>Inkluderende læringsmiljø.</i>
1.6 Kvalitetsutvikling i barnehagene	Kommunalsjef Rådgiver barnehage	PPT Høgskoler og universitet Knutepunkt Sørlandet	Kontinuerlig	Prosjektet «Kvello» Prosjektet «Inkluderende læringsmiljø»
1.7 Bidra til bygging av- og utvikling av innhold i tilbudet til ny videregående skole (Søgne vgs) på Tangvall	Vest Agder fylkeskommune	Songdalen kommune og Søgne kommune, NiKr og lokalt næringsliv		Samarbeidsavtalen
1.8 Videreutvikle Utviklingssenteret for hjemmetjenester. Målet er å sikre fagutvikling og kompetanseheving i kommunens omsorgstjenester. Særlig fokus på kompetanseheving innen lindrende omsorg, demens, aktiv omsorg og etikk.	Enhet for helse og omsorg	UiA, Kristiansand kommune og sykehuset	Fortløpende	Kommuneplanen
1.9 Heltidsprosjektet i kommunens organisasjon Mål: Gj. snittlig stillingsstørrelse i helse og omsorg 75% ila. 2015. På sikt 100%. Tiltak: Videreføre arbeidstidsordningen (langvakter, hyppigere helg, ubunden tid) Utarbeide retningslinjer for heltidskultur	Rådmannen	Kommunal – og moderniserings- Departementet (KMD)	Ut 2015	Kommuneplan Handlingsprogrammet 2014-17

Tiltak	Ansvar	Samarbeidspartner	Gjennomføring	Referanse
1.10 Samarbeid med fylkeskommunen om overgangen ungdomsskole – videregående skole for å forebygge frafall i vgs.	Skolefaglig ansvarlig Ungdomsskolene	Vest-Agder fylkeskommune	De neste 4 årene	Samarbeidsprosjektet «Erfaringsforum»
1.11 Nærværprosjekt/verdiprosjektet Prosjekt målet er å øke nærværet blant kommunens ansatte	Rådmannen	KMD, KS og NAV	Ut 2015	Egen prosjektleder i rådmannens stab
1.12 Utvikle kompetansestrategi Til bruk i kommunens egen organisasjon som tiltak for å tiltrekke og beholde rett kompetanse.	Rådmannen		2015	BRE
1.13 Følge opp kommunens målsetting om antall lærlinger minimum 2 pr. 1000 innb.	Rådmannen		2015-2018	Samarbeidsavtalen
1.14 Samarbeide med Søgne vgs. mht. lærlingeplasser		Søgne vgs, Næringsforeningen i Kristiansandsregionen	løpende	
1.15 Synliggjøre kommunens næringsliv og behovet for kvalifisert arbeidskraft	Næringsforeningen i Kristiansandsregionen	øvrig lokalt næringsliv	løpende	

2. Innovasjon: Kristiansandsregionen skal være blant Norges mest innovative.

Bygge entreprenørskapskultur
 Stimulere til bedriftsetableringer
 Styrke FoU og innovasjon i næringslivet
 Styrke innovasjon i offentlig sektor

Tiltak	Ansvar	Samarbeidspartner	Gjennomføring	Referanse
2.1 Identifisere nye bruksområder for teknologi og kompetanse Innen for eksempel: <ul style="list-style-type: none"> - Velferdsteknologi: fremme interkommunalt samarbeid om eHelse og forskning, innovasjon og utvikling; posisjonere Kristiansandsregionen som nasjonal pilot - Grønn teknologi: posisjonere Kristiansandsregionen som foregangsregion for utvikling av <ol style="list-style-type: none"> miljøteknologi /cleantech smartSkog 	Knutepunktets næringsnettverk Kristiansand kommune /virksomhet for helsefremming og innovasjon	SSHF, UiA (Senter for ehelse), Overordnet strategisk samarbeidsutvalg, e-Helsealliansen, Knutepunktets helse, sosial og omsorgsnettverk/folkehelsenettverk, fagutvalg for eHelse- og velferdsteknologi i Agder, fagutvalg IKT Forum Agder, Digin	2015 – 2018	Strategi for innovasjon i helse- og sosialsektoren, Helsefremmingsplanen Kristiansand
	Må avklares Birkenes kommune	Må avklares Skogeierlaget, Aust-Agder fylkeskommune, Sørlandets Europakontor	2015 – 2018	Innovasjon Norges Skog22-strategi
2.2 Bygge gründerkultur og utnytte virkemiddelapparatet bedre <ul style="list-style-type: none"> - EVA ut i kommunene; forprosjekt for å utvikle regionens entreprenørskapskultur og ordninger for nyetablerte bedrifter - Bedre samordning av innovasjonssystemet for Agder. - Etablere årlige entreprenørskapsdager - Etablere regional møteplass for gründere og investorer 	Knutepunktets næringsnettverk Kristiansand kommune /by- og samfunnsenheten	Knutepunktets næringsnettverk, EVA senteret	2015 – 2018	VINN plan, spesielt FoU del
	Norges forskningsråd, Innovasjon Norge	UiA, Ungt entreprenørskap, kvinnoinnovasjon, Norges forskningsråd, Innovasjon Norge, sosialt entreprenørskap aktører, Innoventus		
	Kristiansand kommune /by- og samfunnsenheten			
	Næringsforeningen i Kristiansandsregionen	Knutepunktets næringsnettverk, Knutepunkt Sørlandet, Innoventus	2015	

Tiltak	Ansvar	Samarbeidspartner	Gjennomføring	Referanse
2.3 Samarbeid med næringslivet (Se pkt. 1.2. foran – prosjekt STYRKE)	Skolefaglig ansvarlig Ungdomsskolene	Knutepunkt Sørlandet Lokalt næringsliv	2015-2018	Knutepunktprosjektet «STYRKE»
2.4 Prioritere kommunens rolle som tilrettelegger for utvikling på Mjåvann	Teknisk enhet (planmyndighet og ingeniøravd.)	Mjåvann Industriområde a/s	Våren 2015	Kommuneplanen Handlingsprogrammet 2014-17
2.5 Ta initiativ til etablering av sentrumsforening på Nodeland	Kommunen	Forretningene/ virksomhetene i sentrum		TSK
2.6 Videreutvikle entreprenørskap i skolen	Kommunen	Ungt entreprenørskap, lokalt næringsliv	Løpende	

3. Attraktiv storbyregion: Kristiansandsregionen skal være attraktiv for bedrifter, befolkning og besøkende.

Tiltrekke bedrifter, befolkning og besøkende
 Videreutvikle Kristiansand som landsdelssenter
 Tilrettelegge for et variert arbeidsmarked
 Profilere og synliggjøre Kristiansandsregionen

Tiltak	Ansvar	Samarbeidspartner	Gjennomføring	Referanse
<p>3.1 Kompetanseregion Kristiansand: profilering og vertskap</p> <ul style="list-style-type: none"> - styrke synlighet og profilere Kristiansandsregionen som teknologi- og kompetanseregion - Videreutvikle kommunenes vertskapsrolle for nye arbeidstakere og bedrifter, behovsorientert forbedring av tjenesteproduksjon - Undersøke arbeidskraftbehov 	Kristiansand kommune /by- og samfunnsenheten	Knutepunktet, Knutepunktets næringsnettverk, Kristiansand kommune/kommunikasjonsenheten, UiA, NOV, Agder Energi, SSHF, Næringsforeningen i Kristiansandsregionen, NHO Agder, Cultiva, Sørlandets Kompetansefond, Vest Agder Fylkeskommune, Hodejeger Åstveit, Trainee Sør, NAV, m.fl.	2015 – 2016	Strategisk næringsplan for Kristiansandsregionen, Universitetsbymelding handlingsplan 2012-2015, Kommuneplan 2011-2022
<p>3.2 Regionalt reiselivssamarbeid</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vertskapsprosjekt: turister - Produktutvikling, fremtidsrettet bruk av digital kommunikasjon - Ambassadørprogram for kurs- og konferansedeltakere - Reisemålsposisjon: videre implementering av Barnas by - Kristiansandsguiden 	Visit Sørlandet	Knutepunkt Sørlandet, Knutepunktets næringsnettverk, Næringsaktører	2015 – 2018	

Tiltak	Ansvar	Samarbeidspartner	Gjennomføring	Referanse
3.3 Målet er å få de attraktive innbyggerne til kommunen og regionen. Tiltak: boligpolitikk (også sikre variert boligtilbud som innbefatter sentrumsnære områder), tilrettelegge for bruk av naturen/nærområder	Rådmannen		Løpende	Informasjons – og kommunikasjonsplanen er alt vedtatt
3.4 Utnytte ressursen innvandrere med høy utdanning best mulig	Rådmann Kommunestyre	Nabokommuner	Løpende	Kommuneplanen Handlingsprogrammet 2014-17
3.5 Nyopprettet næringsrådgiver i regi av NiKr for region vest (Songdalen og Søgne) skal særlig arbeide i forhold til merkevarebygging og identitet.	Rådmannen	Søgne kommune, NiKr	Ut 2016	Vedtak i kommunestyret i november 2014
3.6 Utarbeide ny arealplan for Nodeland med fokus på samordnet bolig, areal og transportplanlegging, attraktivitet og folkehelseperspektivet	Planutvalget (styringsgruppe)	Fylkeskommunen	Planvedtak i 2016	Kommuneplanen Handlingsprogrammet 2014-17
3.7 Utvikle bevissthet om Songdalens plassering vest for Kristiansand	Kommune og bedriftene i kommunen	Søgne kommune og NiKr	Prosjektperioden varer ut 2016.	
3.8 Satsing på allmenn tilrettelegging for tur og friluftsliv: 10 turer i Songdalen	Kommunen	Fylkeskommunen og Midt Agder Friluftsråd	Våren 2015	Kommuneplanen Handlingsprogrammet 2014-17
3.9 Utbedring av Fv 303, Kuliavegen	Fylkeskommunen	Vegvesenet, Songdalen kommune, Søgne kommune	2018-2021	Fylkeskommunens handlingsprogram for fylkesveger
3.10 Lokal utvikling av naturbruk, turveinett og idrettsanlegg	Kultur/teknisk	Knutepunktet, Midt-Agder Friluftsråd, Fylkeskommunen	Løpende	Kommuneplanen Handlingsprogrammet 2014-17
3.11 Kulturminnebevaring og utvikling	Kultur/teknisk	Fylkeskommunen	Løpende	TRK

4. Internasjonal konkurransevne: Internasjonalt samarbeid bidrar til økt verdiskaping i Kristiansandsregionen.

Stimulere til et enda mer internasjonalt næringsliv

Styrke internasjonal utdanning og FoU

Styrke arbeidet med kompetanseinnvandring

Styrke regionens internasjonale samarbeid

Tiltak	Ansvar	Samarbeidspartner	Gjennomføring	Referanse
<p>4.1 Ta i bruk Sørlandets Europakontor for hele Kristiansandsregionen Møter mellom Knutepunktets næringsnettverk og SEK:</p> <ul style="list-style-type: none"> - øke kunnskap om EUs programmer og støtteordninger i regionen. - informasjon, kunnskapsdeling, mobilisering til deltakelse i EU programmer 	Sørlandets Europakontor	Knutepunktets næringsnettverk, Vest Agder og Aust Agder fylkeskommune, internasjonal fagråd Agder	2015 – 2018	
<p>4.2 Åpne Kristiansands internasjonale nettverk for deltakelse fra knutepunktkommuner</p> <ul style="list-style-type: none"> - Union of the Baltic Cities - Nordic Cities Network - internasjonale messer og delegasjoner, f.eks. Offshore Technology Conference Houston (OTC), Offshore Northern Seas Stavanger (ONS), m.fl. - Europeiske Innovasjonspartnerskaper (EIP) 	Kristiansand kommune /by- og samfunnsenheten	Knutepunktets næringsnettverk, relevante sektorer i Knutepunkt kommunene	2015 – 2018	

Referanser og kilder

Handlingsplan for Universitetsbyen Kristiansand
www.kristiansand.kommune.no/universitetsbyen

Metaanalyse av økonomisk samspill mellom by og omland i Kristiansandsregionen, Oxford Research
www.kristiansand.kommune.no/Documents/_Teknisk/By%20og%20samfunn/2014%2010%20Metaanalyse%20av%20%C3%B8konomisk%20samspill%20mellom%20by%20og%20omland%20i%20Kristiansandsregionen%20-%20Oxford%20Research.pdf

Regional plan for innovasjon og bærekraftig verdiskaping Agder (VINN Agder)
www.regionplanagder.no/gjennomfoering/vinn-plan/

Regional plan for kristiansandsregionen 2011-2050;
www.kristiansand.kommune.no/Documents/Planer%20og%20prosjekter/Regional%20plan%20-%20vedtatt%20juni%202011.pdf

SKOG22 strategi
www.innovasjon norge.no/skog22/

Strategisk næringsplan for Kristiansandsregionen
www.kristiansand.kommune.no/naeringsplan

Songdalen kommune

Postboks 53

4685 NODELAND

Tlf: 38 18 33 33

www.songdalen.kommune.no

Lillesand kommune | Vennesla kommune | Songdalen kommune | Søgne kommune
Iveland kommune | Birkenes kommune | Kristiansand kommune